

robert fulghum

lání bilingual edition bilingvní vydání bilingual edition bilingvní vydání bilingual edition bilingvní vydání b

From Fulghum I

Něco z Fulghuma I

robert fulghum

robert fulghum

From Fulghum I

Něco z Fulghuma I

© Argo, 2008, 2010

Copyright © 1986, 1988, 1989, 1991, 1993 by Robert L. Fulghum

Translation © Lenka Fárová a Jiří Hrubý, 1991, 1992, 1993

ISBN 978-80-257-0731-9

**All I Really Need to Know
I Learned in Kindergarten**

**Všechno, co opravdu potřebuju znát,
jsem se naučil v mateřské školce**

Credo

Each spring, for many years, I have set myself the task of writing a personal statement of belief: a Credo. When I was younger, the statement ran for many pages, trying to cover every base, with no loose ends. It sounded like a Supreme Court brief, as if words could resolve all conflicts about the meaning of existence.

The Credo has grown shorter in recent years – sometimes cynical, sometimes comical, and sometimes bland – but I keep working at it. Recently I set out to get the statement of personal belief down to one page in simple terms, fully understanding the naïve idealism that implied.

12 The inspiration for brevity came to me at a gasoline station. I managed to fill my old car's tank with super deluxe high-octane gojuice. My old hoopy couldn't handle it and got the willies – kept sputtering out at intersections and belching going downhill. I understood. My mind and my spirit get like that from time to time. Too much high-content information, and I get the existential willies. I keep sputtering out at intersections where life choices must be made and I either know too much or not enough. The examined life is no picnic.

I realized then that I already know most of what's necessary to live a meaningful life – that it isn't all that complicated. I *know* it. And have known it for a long, long time. Living it – well, that's another matter, yes? Here's my Credo:

ALL I REALLY NEED TO KNOW about how to live and what to do and how to be I learned in kindergarten. Wisdom was not at the top of the graduate-school mountain,

Krédo

Po mnoho let jsem se vždycky na jaře rozhodl, že sepišu svá osobní přesvědčení – takové krédo. Když jsem byl mladší, zabíral můj seznam mnoho stránek; snažil jsem se nic nevynechat, zabrousil jsem do všeho. Připomínalo to soudní spis, jako kdyby slova mohla vyřešit všechny rozpory smyslu bytí.

V posledních letech je krédo stále kratší – někdy je cynické, někdy komické, jindy laskavé, ale pořád na něm pracuju. Nedávno jsem si předsevzal, že krédo zkrátím a vyjádřím co nejjednodušeji, aby se mi vešlo na jednu stránku. Plně si uvědomuju, jak je tohle předsevzetí naivně idealistické.

Že bych měl být stručnější, mě napadlo u benzinové pumpy. Naplnil jsem nádrž svého starouška superskvělou vysokooktanovou šťávou. Ta rachotina si s ní nevěděla rady a běhal jí z toho mráz po zádech – na každé křižovatce prskala a při jízdě z kopce se ozývalo říhání. Chápal jsem to. Mému mozku a mojí duši se občas stane něco podobného. Přesycení informacemi a po zádech mi pak běhá existenciální mráz – prskám na každé křižovatce života, kde se musím nějak rozhodnout, a buď toho vím příliš, nebo naopak málo. Zmapovaný život není žádná legrace.

Tehdy jsem pochopil, že už znám většinu z toho, co je ke smysluplnému životu zapotřebí – a že to není až tak složitě. Všechno to znám. A znám to už velice, velice dlouho. Žít podle toho – to už je něco jiného, že? Tohle je tedy moje krédo:

VŠECHNO, CO OPRAVDU POTŘEBUJU ZNÁT o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské školce. Moudrost mě nečekala na vrcholu hory zvané

but there in the sandpile at Sunday School. These are the things I learned:

Share everything.

Play fair.

Don't hit people.

Put things back where you found them.

Clean up your own mess.

Don't take things that aren't yours.

Say you're sorry when you hurt somebody.

Wash your hands before you eat.

Flush.

Warm cookies and cold milk are good for you.

Live a balanced life – learn some and think some and draw and paint and sing and dance and play and work every day some.

14

Take a nap every afternoon.

When you go out into the world, watch out for traffic, hold hands, and stick together.

Wonder. Remember the little seed in the Styrofoam cup: The roots go down and the plant goes up and nobody really knows how or why, but we are all like that.

Goldfish and hamsters and white mice and even the little seed in the Styrofoam cup – they all die. So do we.

And then remember the Dick-and-Jane books and the first word you learned – the biggest word of all – LOOK.

Everything you need to know is in there somewhere. The Golden Rule and love and basic sanitation. Ecology and politics and equality and sane living.

Take any one of those items and extrapolate it into sophisticated adult terms and apply it to your family life or your work or your government or your world and it holds true

vysoká škola, ale na pískovišti v nedělní škole. Tohle jsem se tam naučil:

O všechno se rozděľ.

Hraj fér.

Nikoho nebij.

Vracej věci tam, kde jsi je našel.

Uklízej po sobě.

Neber si nic, co ti nepatří.

Když někomu ublížíš, řekni promiň.

Před jídlem si umyj ruce.

Splachuj.

Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře.

Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a tancuj a hraj si a pracuj.

Každý den odpoledne si zdřímni.

Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytň někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.

Nepřestávej žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastovém kelímku – kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví.

Zlaté rybičky, křečci a bílé myšky a dokonce i to semínko v kelímku – všichni umřou. My také.

A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučil – největší slovo ze všech – DÍVEJ SE.

Všechno, co potřebujete znát, tam někde je. Slušnost, láska a základy hygieny. Ekologie, politika, rovnost a rozumný život.

Vyberte si kterékoliv z těch pravidel a řekněte to složitými dospělými výrazy a vztáhněte to na svůj život doma nebo v práci, na svou vládu nebo svůj svět a uvidíte, že to platí, je

15

and clear and firm. Think what a better world it would be if we all – the whole world – had cookies and milk about three o'clock every afternoon and then lay down with our blankets for a nap. Or if all governments had as a basic policy to always put things back where they found them and to clean up their own mess.

And it is still true, no matter how old you are – when you go out into the world, it is best to hold hands and stick together.

to jasné a sedí to. A představte si, oč lepší by byl svět, kdybychom si všichni – na celém světě – každý den ve tři odpoledne dali koláček a mléko a pak si lehli a zdřímli si s polštářkem pod hlavou. Nebo kdyby základní politikou všech vlád světa bylo vždycky vracet věci nazpátek a uklízet po sobě.

A stále ještě platí – bez ohledu na to, kolik vám je let –, že když vyrazíte do světa, nejlepší je chytit někoho za ruku a držet se pohromadě.

Laundry

For a long time I was in charge of the laundry at our house. I liked my work. In an odd way it gave me a feeling of involvement with the rest of the family. It also gave me time alone in the back room, without the rest of the family, which was also nice, sometimes.

I like sorting the clothes – lights, darks, and in-betweens. I like setting the dials – hot, cold, rinse, time, and heat. These are choices I can understand and make with decisive skill. I still haven't figured out the new stereo, but washers and dryers I can handle. The bell dings – you pull out the warm, fluffy clothes, take them to the dining-room table, sort and fold them into neat piles. I especially like it when there's lots of static electricity and you can hang socks all over your body and they will stick there.

When I'm finished, I have a sense of accomplishment. A sense of competence. I am good at doing the laundry. At least that. And it's a religious experience, you know. Water, earth, fire – polarities of wet and dry, hot and cold, dirty and clean. The great cycles – round and round – beginning and end – Alpha and Omega, amen. I am in touch with the GREAT SOMETHING-OR-OTHER. For a moment, at least, life is tidy and has meaning. But then, again...

The washing machine died last week. Guess I overloaded it with towels. And the load got all lumped up on one side during the spin cycle. So it did this incredible herky-jerky lurching dance across the floor and blew itself up. I thought it was coming for me. One minute it was a living thing in the throes of a seizure, and the next minute a cold white box full of partially digested towels with froth around its mouth,

Prádlo

U nás doma jsem dlouho míval prádlo na starosti já. Měl jsem svou práci rád. Dávala mi zvláštní pocit sounáležitosti s ostatními členy rodiny. A navíc jsem mohl být sám v zadní místnosti, bez ostatních členů rodiny, a to bylo taky moc pěkné, někdy.

Rád prádlo rozděluju – světlé, tmavé a něco mezi. Rád nastavuju stupnici – horká, studená, máchání, čas, teplota. Takovým možnostem rozumím a rozhoduju se mezi nimi zdatně. Ještě jsem nepochopil novou věž, ale s pračkami a sušičkami to umím. Ozve se signál – vytáhnete teplé, načechrané prádlo, odnesete ho do jídelny na stůl a tam všechno rozdělíte a poskládáte do úhledných hromádek. Nejvíc se mi líbí, když je prádlo nabité statickou elektřinou a můžete si po celém těle rozvěsit ponožky a ony nespadnou.

Když to mám všechno hotovo, ovládne mě pocit završeného díla. Pocit způsobilosti. Jsem odborník na praní prádla. Aspoň na něco. A je to i náboženská zkušenost. Voda, země, oheň – protipóly jako mokrá a suchý, horký a studený, špinavý a čistý. Věčné cykly – pořád dokola – počátek a konec – alfa a omega, amen. Dotýkám se NĚČEHO NESMÍRNÉHO. Aspoň na okamžik je život čistounký a má smysl. Jenže pak zase...

Minulý týden se pračka porouchala. Nejspíš jsem do ní nacpal moc ručníků. Celá várka se při odstředování sežmolila na jedné straně. Pračka začala neuvěřitelným způsobem škubavě tancovat po podlaze a nakonec explodovala. Myslel jsem, že jde po mně. Jednu chvíli to byla živá bytost svíjející se v křečích a pak už jen studená bílá škatule plná natrávených ručníků a s pěnou u pusy, protože mám dojem, že